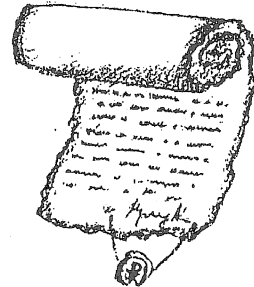

Hírlevél

A NAGYTÉTÉNYI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
BELSŐ LAPJA

2003. október 05. Templomszentelés ünnepén

XI. évfolyam 6. szám

Beköszöntő

Ismét itt az ősz, megkezdődött az új tanév. Engedjék meg, hogy csak címszavakban említsek meg néhány aktuális dolgot. Megkezdődtek a **templomunk szerkezeti megerősítésének** munkálatai. Köszönetet mondunk építészünknek (Baksay Ibolya) a kivitelezőnek (Kéri László) és a főegyházmegyének (Sandner Zoltán) a gondos segítségükért! Szeptember végén az Önkormányzattól 500 ezer forint támogatást kaptunk a munkálatokra. Az új **haranggal** kapcsolatban a Przemysl-i harangöntődeből azt a közvetlen információt kaptuk, hogy a 3. gipszmintánál tartanak, még 4-5 kell ahhoz, hogy a kiöntésre sor kerüljön. Előre láthatólag november közepére várható az elkészülte. A

gyergyószentmiklósi zarándokúttal kapcsolatban – amely természetesen kapcsolatban áll az onnan származó és Nagytétényben szolgált harang visszaszállításával – szép számmal kezdődött a jelentkezés. Hely van még, mindenkit biztatunk. December 4. hajnalban indulunk, vasárnap 23 óra körül érünk haza. Nagyváradtól helyi idegenvezető kísér minket végig. A részletes program egyeztetés alatt áll, a költségek a következőképp alakulnak. Választható: szállás+félpanzió esetén 17.500Ft, vagy szállás+reggeli esetén 14.600 Ft. Kötelező biztosítás 1 440 Ft (65 év felett 2 880 Ft). A továbbiakban pedig, szeretettel ajánljuk figyelmükbe a Hírlevél további cikkeit.

Hegy Balázs, plébános

A TARTALOMBÓL:

Visszatérés – Búcsúkor.....	2. oldal
Téténynek ékessége 5.....	2. oldal
„Megkérdeztük Balázs atyát”.....	3 oldal
Közösségeink – Feinőtt hittan csoport.....	4. oldal
Megkezdődött....	5. oldal
Templomunk oszlopcsarnokaiban I.....	6. oldal
Szomszédolás.....	6. oldal
Zempléni kirándulás.....	7. oldal
Piroska és Farkas.....	7. oldal
Naptár.....	8. oldal

Vajda János: Őszi tájék

Az égen a felhő egymást úzi-hajtja.
Suhogva a parton hajlong a sikár.
Csóválja fejét a hegyélen a makkfa:
Hogy oda megint az örömteli nyár!
Gyülemlik a holló, varjú kavarogva.
A cinege fázik a túskebokorba'.
A kerti harasztzon zokogja a szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél!
Ezért születünk hát, ez az életi cél?
Csak eddig a pálya, semmit se tovább,
Vagy itten az ember csak öltözik át?
Mi itten örök: a halál-e vagy a lét?
Hol itten a kezdet, hol és van-e vég?
Mi itt a csalódás, hol itten az álom,
Vajh innen-e, avagy túl a határon?

Az égen a felhő egymást úzi-hajtja.
Bujdosni a tarlón indul a katang.
Elnémul az erdő, elszállt a galambja.
Siránkozik a falubéli harang.
Mezőkön az árnyék, tengereken hab

Olvassunk verset, mert érdeemes!

Múlik, születik, mint mára a holnap.
A szemfődelet rángatja hideg szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél!
Hiába hisz ember, hiába remél?
Hát semmi, de semmi, ami vigasztal
Ott túl amaz árkon újra tavasszal?
Ereszkedik a ravatal a gödörbe.
Dörögnek a hantok: örökre, örökre.
A sírra borul le hű szerető:
Semmit soha vissza a temető?!

Az égen a felhő egymást úzi-hajtja.
Lemegy a nap. A nyáj hazatér.
Távolba vesz el halk, méla kolompja.
Kiált a kuvik, száll a denevér.

Sírhalmot ölelve az anya zokog.
- Majd kigyúl a csillag, kisút a hold.
S ott fenn a keresztfán suttogja a szél:
Kinyílik a rózsa, kihajt a levél!

(1878) rovatszerkesztő: Boronkai Zsuzsa

Visszatérés – Búcsúkor

A „Nagy Nap” Augusztus 15. Nagyboldogasszony ünnepe, templomunk búcsúnapja. Különleges hangulatú ünnep itt Nagytétényben, minden évben, a nyár vége felé közeledve. Különösen így volt ez ebben az évben. Keszthelyi Ferenc püspök atya – aki itt Nagytétényben „csak” Ferenc atya (különösen igaz ez e sorok papírra vetőjének esetében, aki gyerekkorát „mellette” töltötte) – látogatott el (vissza) hozzánk. Nagy szeretettel vártuk és fogadtuk őt és szemmel láthatóan Őt is nagy örömmel töltötte el a Nagyboldogasszony templombeli viszontlátás megvalósulása. Jó volt látni a szeretet csillogásait a szemében.

„Október hónapunk neve a latin October, „Nyolcadik” hónapnévből ered, mivelhogy a régi római naptárban az évkezdő márciustól számítva ez volt az év nyolcadik hónapja. Egyedül Domitianus császár tett kísérletet a név megváltoztatására, amennyiben önmagáról nevezette el. Rossz császár volt, a „domiciánus” hónapnév nem kellett senkinek.

A hónap régi magyar nevei: Skorpió hava a hónap harmadik dekádjában kezdődő csillagászati hónap után, és Mindszent hava, mely ünnep már novemberbe esik, de a Skorpió első dekádjának legfontosabb ünnepe – halottak napjával együtt. Október – mint május is – Mária-hónappá a Vénusz 23/24-éig tartó uralma révén vált.”

/Jankovics Marcell/

A „háttérunka” Többen, több alkalommal gondoltak korábban elvi síkon Ferenc atya Nagytéténybe látogatására, azonban ez sokak számára érthetetlen módon az elmúlt években nem jött létre. A látogatás megvalósulásának alapja Balázs atya személye. A tapintatos megkeresés és meghívás, a liturgia átbeszélése és felépítése, az „öreg” ministránsok meghívása, a szeretetteljes fogadás, a misét követő kerti ünnepség gondolata és megszervezése, a „dolgoz” természetes menete. Köszönet érte!

Az ajándékok Személyes, szívből jövő ajándékok: Ferenc atyának, tőlünk, Balázs atya közvetítésével: a hön szerett puli kutya plüssállatként, mely „a városban az egyetlen” és az emlékkönyv, melynek sorai igazi emlékként szolgálnak, s mely által a személyes találkozás lehetősége megvalósulhat azok számára is, akiknek nem adatott meg a Ferenc atyával való párbeszéd ezen az estén.

Meglepetés A misét követően örömmel teli szívvel a plébániakert felé haladva, a Hírlevél Beköszöntőjét olvastam, mikor is örömöm kiteljesedett: „szolgálataimat Nagytétényben folytatom”. A kertben sokakkal találtunk egymásra e hír kapcsán. Az üzenet ez volt számomra: ha nem ösztönös és magától értetődő a szeretet és az elfogadás, akkor meg kell tanulni befogadni azt, ami a mienk. Hiszen: „az idő múlhat, a szépség és jóság, a szeretet és az igazság nem múlik el az évszázadokkal, nem múlik el az emberekkel, hanem örökös, akár a testetlen valóság, és ezekből annyit kap mindenki, amennyit megérdemel.”

Vári Zoltán „öreg” ministráns

„Téténynek ékessége” 5. Nagytétény városszerkezetének kialakulása

Nagytétény városszerkezete a római kortól a középkoron át eljutott arra a komplexitásra, amire egy mezőváros eljuthatott Magyarországon a története folyamán.

Az első teresedés a volt piactér (ma Szent Flórián tér) lehetett, hiszen itt volt a római tábor főkapuja a Porta Principalis, a limes-út csomópontja. Erre a tere szerveződött később a kastély gazdasági forgalma; a keleti irányba terjeszkedő mezőgazdasági területek, a jobbágyok nyugatra eső parcellái és a Duna felől kiépült díszkertek közép-pontjaként.

A jelenlegi Nagytétényi út a limesúttal párhuzamosan a tábort megkerülve épült ki a késő római időben. Ahol a szőlődombokhoz vezető úttal találkozott, ott alakult ki a szőlőtér (ahol ma a Hósi emlékmű áll); a szőlő és borkereskedés központja. Már a XVIII. századi térképek is nagyméretű udvarházat jelölnek a tér két oldalán. A filoxéra-vész után csökkent a szőlőtermelés jelentősége, a tér közigazgatási központ lett. 1934-ben a Turul elhelyezésével végleg elveszítette forgalmi csomópont jellegét, díszterré alakult át.

Ezzel párhuzamosan a polgárosodás és az átmenő forgalom kialakította a Nagytétényi úton és a tőle északra eső utcákon a jellegzetes utcával párhuzamos gerincű, zárt sorúan épült polgári házakat, „L” vagy „U” alakú belső udvarokkal.

Jellegzetes pontjai a településnek a plébánia és a templom körüli teresedés illetve az Úttörök útja-Nagytétényi út találkozásánál, a település nyugati végénél a szekérforduló helyét őrző kis tér.

Az ókorban és a középkorban kialakult egyedülálló utca és térszerkezetet, telekosztásokat, épületeket, parkokat óvni és őrízni kell.

Botos Eszter

„Megkérdeztük Balázs atyát”

Kedves Balázs!

Szeretnénk egy (kis) cikket „Megkérdeztük Balázs atyát” címmel. A cikk első, kérdező részét is alább látod. A második részéhez azt kérnénk, hogy szándékos szerinti módon válaszold meg. (Pl. szerkesztett formában megküldenéd vagy szóban, szabadon előadod, ez esetben egy általad megjelölt időpontban betérnénk Hozzád.)

Üdvözlettel és köszönettel, András nevében is:

Bandi

Az augusztusi Hírlevél Beköszöntőjében hozta nyilvánosságra Balázs atya, hogy az Érsek úr – személyes megbeszélésük után – nem helyezte Őt el Nagytétényből. Ezek után két közérdeklődésre számot tartó kérdéssel fordultunk Hozzá:

- A húsvéti Hírlevélben közzétett Palackpostával arról tájékoztattad olvasóinkat, hogy az Érsek úrtól elkérte magad Nagytétényből. Volt sok híved, akiket ez a hír nagyon elkeserített, volt sok tétényi, akik megrettentek, hogy esetleg nem lesz utódod. Most már tudjuk, egyik veszélytől sem kell tartani, maradsz. Kérjük, említs meg néhány fontosat az egyházközségünkre vonatkozó rövid és hosszútávú terveidből.

- Megdöböntünk, mikor felolvastad beszámolódat augusztus 22. emlékezetes estéjéről. Összefoglalnád röviden, mi is történt?

Koncz Endre és Németh András által fölített két kérdéssel kapcsolatban a következőket tudom elmondani. Először – ami a feltett kérdéseket illeti. Az első kérdés szemérmesen hallgat azokról, akik a bejelentésnek örültek, vagy akik azt egyenesen előkészítették (hiszen nem kis erőfeszítést fektettek ebbe). Igaz, ők nehezen sorolhatók a „sok híved” megjelölésbe – miután egyik szó sem helyénvaló övelük kapcsolatban.

Az egyházközségre vonatkozó rövid- és hosszú távú tervem elsősorban a nagytétényi templom felújításával kapcsolatos teendők koordinálása.

A másik kérdéssel kapcsolatban ugyanazt tudom röviden összefoglalni, amit elmondtam augusztus 23-án és 24-én, a szombati és vasárnapi szentmiséken. (Egyéb iránt, a leggyakrabban fölített kérdés, amit a betöréssel kapcsolatban személyesen tettem föl nekem így szólt: „Miben segíthetünk?”.) Tehát, augusztus 22-én, pénteken, míg én az esti szentmisét mondtam, valaki kulccsal behatolt a plébániára, a kert felől. A hátsó dolgozó-hálószobám ajtaját fessegette idegen kulccsal, amelyet elgörcsítve benne is hagyott. Valamennyi hátramaradt jel és maga az időzítés is arra utal, hogy az illető pontos helyismerettel rendelkezik. A zárakat (leszámítva a főbejárati rácsot és a kis vaskaput) nem cseréltem le, mióta ide kerültem – egészen mostanáig.

Történt korábban merőben más jellegű, erőszakos behatolás. 2003. március 4-én a kerti kapu zárát verték le, de az épületbe nem hatoltak be. Akkor azonnal rendőrt hívtam. Kiszálltak és feljelentést tettem. De az augusztus 22-dikei behatolás másról szolt...

Ha a kérdező megdöbönt, akkor ezt én is elmondhatom – több okból is. Egyrészt, a behatolás azután vált esedékessé, hogy 7 nappal előtte napvilágot látott a bejelentésem, mégis maradok Nagytétényben. Másrészt, ami a reakciókat illeti. Volt olyan templomba járó, aki rögtön utána a sekrestyében megadta a mobiltelefonszámát, amelyet kizárólag a családja ismer és éjszaka is be van kapcsolva, valamint adott egy vadonatúj biztonsági zárkollekciót. Volt olyan, aki jelenlétét és ügyeletet ajánlott föl, a távollétem idejére. De volt olyan is, aki azt mondta a templomból kijövet „Hiszem, ha látom!”

Történt viszont még két, nem kevésbé megdöböntő reakció. Például az, ami miatt édesapám és édesanyám egy levél megírására szánta el magát. A levél így szolt:

Közlemény

2003. szeptember elején egyik nap megcsendül a telefon. Felveszem a hallgatót, egy női hang jelentkezik. Kérdezi, vajon nem tévesztett-e számot, én vagyok-e az, akinek két pap fia van. Válaszom: „Igen.” Ő erre megjegyzi: őt jó szándék vezeti, de nem szeretne bemutatkozni. Ezt nagyon szokatlan jelenségnek ítélem, de tudomásul vettem, és bízattam: szóljon, én hallgatom. Kérdezte: nem érzékelte-e fiunk viselkedésében szokatlan jelenséget? Mit tudunk? Válaszom ez volt: mi nem oda járunk misére, ő ritkán jön haza. Egyébként felnőtt gyermekeink dolgaiba nem szólunk bele, mindegyikük maga intézi saját sorsát. De viselkedésében semmi szokatlant nem észleltünk. Megjegyezte, hogy volt egyesekkel problémája, az illetékesekkel tisztázni akarta, de igyekezete nem járt sikerrel, ő tehát továbbiakban nem foglalkozik a dologgal. Hangsúlyozta: nem avat be a részletekbe. Ezt az észrevételét természetesnek vettük.

A hölgy külön megjegyezte, hogy egyik alkalommal egy betörési kísérletről „zavarosan” szólt a templomban. Erre én – aki csak az első, a kertbe történő betöréstől tudtam, e második plébániai behatolásról akkor még nem, így válaszoltam – erről tudunk, de a plébános úr kijelentette: nem akart a rendőrségen feljelentést tenni. A helyszínelő rendőr az ellenkezőjére bízta, hogy ha ismét előfordul hasonló eset, tudjanak egy előzményről.

A fentiekhez hasonló dolgokról volt szó beszélgetésünkben. Viszont az a tény, hogy a telefonáló 3-4 alkalommal hangsúlyozta, hogy ő jószándék vezet, valamint hogy nem akar bemutatkozni – éppen az ellenkezőjét árulta el. Az sem tisztességes, hogy egy felszentelt pap (aki az ő plébánosa is) szüleit zaklatja gyanúsítgatásaival. Kik bízatták erre, hogy merete a zavarkeltést vállalni?

Várom, fedje fel kilétét mielőbb – tisztességesen. Az vétsége súlyosságán valamennyit enyhít.

Végül megjegyezzük: pap fiunk rátermetségét és lelkeségének értékeit nem szükséges sem bemutatnunk, sem megvédenünk – ott Nagytétényben éppúgy nem, mint valahol másutt.

Id. Hegyi Balázs és Hegyi Balázsné

A szüleim levele után három megjegyzés:

1/ Tudomást szereztem arról, hogy hasonló értelmű (szintén névtelen) telefon érkezett az Esztergom-Budapesti Érseki Főhatóságra is, amely (bizonyára szintén jószándékkal) értesíti feljebbvalóimat a „zavartságomról”.

2/ Bennem is fölmerül két közérdeklődésre számot tartó (és nem kevés templomba járó családot érintő) kérdés. Az egyik: mik a szándékaik a közeli és a távolabbi jövőben azoknak, akik változatlanul folytatják aknamunkájukat? A másik kérdésünk: kik is ők valójában? (A névtelenségbe burkolózó feljelentéseknek, leveleknek, és híreszteléseknek töretlen hagyományát kellett megtapasztalnom a két éves ittlétem óta.)

3/ És végül – természetesen mind a szüleimet ért telefonhívásra, mind az általuk megírt levélre, mind pedig az Érsekre indított telefonhívásra el lehet sütni a (betöréssel kapcsolatban már elhangzott) kijelentést: „Hiszem, ha látom!”.

Hegyi Balázs, plébános

Közösségeink – Felnőtt hittan csoport

Balázs atya 2002. évi plébánosi beszámolójában a legnagyobb terjedelmű a „Csoportjaink, közösségeink” címet viselő pont volt. A beszámolót (ill. a hozzászólások különszámát) követő Hírlevelek mindegyike ismertetett e csoportok közül egyet vagy kettőt. Sokszínű kép bontakozik ki a leírásokból.

A bemutatkozások sorát a Családkadémia nyitotta meg. Ezt a mozgalmat kb. egy éve vezették be Tétényben Fleischerék Balázs atya támogatásával.

Olvashattunk kedves beszámolót a plébánia tulajdonképpen legrégebbi és örökzöld közösségeiről, a gyermek hittanosok (nemcsak!) oktatási csoportjairól.

Barossi indítású, de minket is érint a „Liturgikus beszélgetőcsoport”, amelynek kezdeményezéséhez kötődik a Pusztai Sándor közösségi ház első előadásainak egyike.

Az ifjúsági csoportról, pontosabban nyári, tatabányai táborozásukról is tudósítottunk. Mint már több év óta. (Lehet, hogy fel kéne vennünk az örökifjú nevet?)

Talán éppen tíz éve jár össze a 15-20 fős, péntek esti **felnőtt hittan csoport**. Idők folyamán az együttlétek három harmados beosztása alakult ki. Az első harmadban a plébános atyákat hallgattuk meg az általában féléves témacsoportok egy-egy fejezetéről. Témacsoportok voltak, pl. A keresztény lexikon fontosabb szócikkei, Szt. Pál, „Bevezetés a kereszténységbe”. Az este második harmada a kérdések, hozzászólások időszaka volt, míg a harmadik részben aktuális plébániai feladatokat, eseményeket beszéltünk meg, készítettünk elő.

Az utóbbi két évben fokozatosan az előadás vált hangsúlyossá, amelyet egy időben kis templomi áhítat követett. A hosszú évek során a csoport tagjai megismerték egymás gondolatait, s a közös programokban összecsiszolódtunk, összefortunk.

Balázs atya most szeptembertől meghirdette „Olvassuk együtt” c. sorozatát a péntek estére kéthetenkénti gyakorisággal, s új hallgatókat szólított meg. Az érdeklődők nagy élvezettel fogják őt figyelni, hiszen a műelemzés talán a legerősebb oldala.

Tudásának közkinccsé tétele szolgálja Tétény egész közösségének gazdagodását.

Koncz Endre

Jelen számunkkal lapunk betöltötte 10. életévét, hiszen 1993. november 25-én jelent meg az első Hírlevél! (Ez év febr. 2-i számunkban már írtunk róla.)

A szerkesztők köszönik az olvasók érdeklődését, és a tevékeny közreműködést. Volt, amikor alig jött össze az 1-2 lapnyi újság, ma már – hála cikkíróinknak – sokszor igen nehéz bepréselni a keretei közé. Külön köszönet a fénymásolóknak, akik sokszor szabadságukat, szabadidejüket nem kímélve az utolsó percben elkészült újság sokszorosítását elvégezték (így történt ez a legutóbbi számmal is). Ezen hozzáállásból érezhető, hogy mindenki magáénak tekinti az újságot, és minden tőle telhetőt megtesz, hogy megjelenhessen.

Köszönjük az érintett plébános atyák türelmét, amellyel elviselték, hogy laikus létünkre belebeszéltünk „hivatali tevékenységükbe” (súlyos gondot reméljük, nem okozunk nekik, talán segítünk).

Koncz Endre, Németh András

(A következő levél a „Bevezetés a kereszténységbe” című hétfő esti felnőtt csoportból érkezett)

Szia Balázs!

Ne haragudj, hogy levelemmel zavarlak, de muszáj elmondanom valamit... Már régóta járunk hozzád hétfőnként jegyesoktatásra, és minden alkalmat nagyon várunk, mert nagyra értékeljük gondolatébresztő előadásaid. Meg kell mondanom azonban, hogy a tegnapi alkalom kiemelkedően értékes volt a számunkra! Lehet persze, hogy tévedek, de úgy érzem, hogy gondolataid alapján sikerült megértenem a bibliai "csodák" igazi jelentését, amiben nagy segítségemre voltak az általad összeválogatott idézetek is.

Megértettük Jézus gondolatmenetét, hogy a belőle fakadó bizonyosság miatt, miért kezeli le úgymond a csodákat és miért törekszik inkább a benne rejlő bizonyosság átadására jelek által.

Megértettük azt is, hogy a menyegzőn miért "tagadja" meg anyja kérését, hogy mindenki előtt nyilvánvaló csodát tegyen és miért választja inkább azt a megoldást, hogy gyakorlatilag nem tesz semmit (hiszen mindent a szolgálók végeznek el) "csak" bizonyosságot ad a kiválasztottnak, miközben a csodavárók semmit nem vesznek észre az egészből...

És végezetül megértettük a versidézetből, hogy mi az Isteni értelemben vett szabadság, ami nem csak Jézus, de minden ember kincse is lehet. Mert ahogy Jézusnak is megadatott a szabadság, hogy eldöntse milyen eszközökkel éli életét, úgy minden földi halandó számára is adott a szabadság, hogy eldöntse vajon a csodavárók közé tartozik-e, akik nem látnak semmit, vagy inkább önmaguk által válnak "kiválasztottá" hogy megláthassák a bizonyosságot.

Remélem gondolatainkkal nem tartottunk fel nagyon és sikerült a fejünkben kavargó gondolatokat érthető formában a digitális papírra vetni.

Még egyszer köszönjük!

Damásdi Sándor és Hajdu Ildikó

(Sándort és Ildikót szeptember 20-án, szombaton du. 4 órakor eskettem a Rezső téri templomban)

Megkezdődött...

Igen, megkezdődött az új tanév, s ezzel újra elindult a hittanos életünk is. Augusztus végén mi, felnőttek összedugtuk a fejünket, s megtanácskoztuk az idei év tennivalóit.

Hogy is indulhatna másképp a hittanos tanév, mint egy vidám kirándulással. 27 gyerek és 5 felnőtt vágott neki, úticélnak Hűvösvölgyet tűzve ki maga elé. A Nagyréten vártak már tárt karokkal a körhiátások, s nagy bánatukra ezt a fajta szórakozást kihagytuk. Volt helyette vidám fogócska, focimeccs, röplabdázás s a kényelmesebbeknek jó kis beszélgetés a fűben ülve. Balázs atya meglepetése – az erdei gyermekvasúttal utaztunk a Széchenyi-hegyre – nagy örömet okozott mindannyiunknak. A hangos nevetés, vidám csacsogás betöltötte a járművet, amellyel utaztunk.

Jó volt újra együtt lenni!

Baba néni, hitoktató

A plébániai hittanórák rendje:

Ált. 1 osztályosok	szombat 9:00	Az oratóriumban (templom)	Gabi néni
Ált. 2 osztályosok	szombat 11:00	A kápolnában (templom)	Gabi néni
Ált. 3 osztályosok (elsőáldozók)	péntek 17:00	A Közösségi Házban (plébániakert)	Viki néni
Ált. 5 osztályosok	szombat 9:30	A kápolnában (templom)	Baba néni
Felső tagozat I.	szombat 10:00	Az oratóriumban (templom)	Gabi néni
Felső tagozat II.	szombat 8:30	A kápolnában (templom)	Baba néni
Középiskolások	szombat 9:00	A Közösségi Házban (plébániakert)	Balázs atya

Bartók Béla iskolában ált. 1-2 o Pénteken 13:00; ált. 3-4.o. Pénteken 14:00 órakor, tartja Bálint Ilona hitoktató

Ifjúsági csoport	péntek 19:30	Az oratóriumban (templom)	Németh András
„Bevezetés a kereszténységbe”	hétfő 20:00		Balázs atya
Teaklub (idősek, egyedülálló)	csütörtök 16-18 ó (okt. 2. 16. nov. 6. 20. dec. 4. 23.)		Balázs atya
„Olvassuk együtt”	péntek 19:30 (okt. 3. 17. nov. 7. 20. dec. 5.)		Balázs atya
		Mindhárom program a Közösségi Házban (plébániakert)	

Érdeklődni lehet a Nagytétényi plébánián 1225 Budapest, Szabadság u.2. tel/fax: 207 4894
Fogadóórák H és Cs du. 4-6 ó, K és P de. 9-12 ó

Templomunk oszlopcsarnokaiban I.

Avagy néhány megfigyelés szentségről, bűnökről,
papokról, hívókról

A zsolotárók egyik gyakori fordulata a templomban tartózkodásról: „Istenünk tornácaiban” (áll a hívő) vagy más fordításban: „udvaraiban” ill. „oszlopcsarnokaiban”. Joggal mondja ezt a Zsolotáros, hiszen mind az őszövetségi zsidó templom, mind a hagyományos keresztény templomok – a tétényi is – több részre tagolódnak, több „udvarból”, oszlopokkal vagy egyéb módon határolt „csarnokból” állnak össze. Egy hagyományos templom, legyen az keleti, nyugati, román kori, gótikus vagy barokk, többnyire zezugos, meglehetősen tagolt épület. Bejárati előtér, kisebb előtemplom (mint nálunk a kórus alatt), hajó (gyakran fülkékkel kísérve, ahol többnyire mellékoltárok vannak), a magasabb szentélyrész (ráccsal határolva, akárcsak Keleten az ikonosztázion esetében), néha oldal- vagy kereszthajó (nálunk az oldalkápolna), karzat (nálunk gyönyörűen tagolt: kórus, oratórium), sekrestye.

De mi is a templom? Egy épület, ahol Isten népe megjelenik az Ő felséges színe előtt s az Apostol által is hangsúlyozott rendben hódol Teremtőjének, csatlakozva a mennyekben zajló, számunkra még láthatatlan istentisztelethez, a Kerubok és Szeráfok kórusához.

S ahogy Isten népe, s annak része, a plébánia is (a helyi gyülekezet) sok különböző hivatású és életállapotú emberből áll. Ez a sokféle ember, sőt ugyanazon hívő időről időre változó testi-lelki állapotban vesz részt a szertartásokon. Férfiak, nők; csecsemők, agastyánok, serdülők, középkorúak; házások gyermekkel, gyermek nélkül, özvegyek, hajadonok, elváltak (igen, még az elváltak is!); egészségesek, betegek; vidámak, szomorkodók, derűsek, fásultak; békések, indulatosak; szótlanságba burkolózók vagy épp fecsegők; akik elsietnek s akik kedélyesen elbeszélgetnek mise után. Mindannyian együtt: mi vagyunk Isten népe illetve annak helyi közössége: a plébánia (egyházközség – község: község).

Istennek és a Lélek által a szent atyáknak az a kifejezett szándéka, hogy egy népként gyűjtse össze az embereket. Ezért nem helyes életkor, állapot szerint külön szertartásokat végezni, bármennyire is divatos ez mostanában. Mindig a teljességre, az egyetemességre kell törekedni. Természetesen az Egyház bölcsen elrendezte a szertartásokat és azok helyét is, hogy a lehető legalkalmasabb legyen a különböző emberek összetartására. Templomaink terének ta-

goltsága tehát pontosan a sokféle hívő **egységét** szolgálja. De hogyan? Végül is miért nem csupán egyetlen hatalmas tér, egyetlen terem az egész templom, mint azt némely modern – templomnak nevezett – épületnél látjuk?

Elsősorban azért, mert a templomok beosztása az Istennel való egyre szorosabb kapcsolathoz, a Szenthez közeledés fokozatosságához igazodik. Az előtemplom, a hajó, a szentély: egyre bensőségesebb, egyre „sűrűbb” terek, amelyeken keresztül haladva egyre közelebb jutunk Isten titkaihoz, egyre többet kapunk Tőle: a szentélyben már az Ő Szent Teste és Vére várja a hívőt. A templom igazi eleje tehát nem a bejárat, hanem az oltár, a **szentély**, ahol az örök Áldozat jelen van. Maga Isten áll a nyáj, a gyülekezet élén, ő az egyetlen Jó Pásztor. A püspök megbízásából itt, a szentélyben teljesít szent szolgálatot az áldozópap: az Áldozat szolgálója, a plébános, a helyi gyülekezet – a nyáj - pásztora. A szentélyben a kezdetektől az 1960-as évekig kizárólag férfiak ill. kellően érett fiúgyermekek szolgálhattak, s kizárólag az tartózkodhat ott, akinek kifejezett teendője van a szentélyben. Majd a **hajó** következik, ahol a nép tartózkodik, s ahol a megfelelő emelvényekről elhangzik a Szentlecke ill. az Evangélium (tehát nem az oltártól). Eredetileg itt – a hajó elején, a szentélyhez közel - teljesít szolgálatot jól láthatóan a kórus, egy magasabb, elkülönített emelvényen. A hajóban pedig ott áll, ül, jár-ke, letérdel, leborul a nép, imádkozik, énekel, szunyókál, mé-lázik, kisgyerekekkel vesződik, néha beszélget - különböző mértékben és módon vesz részt a szertartáson.

Jár-ke: sajnos a barokk korszaka óta állandó padsorok vannak a templomokban, holott az istentisztelet nem színlelőadás vagy koncert, amit kényelmesen ülve kell végighallgatni, hanem a felséges Isten előtti alázatos és hódolattal teli megállás („színed elé állok, Uram”). Általában véve ugyanis lehet bármikor Istenhez fordulni (miért is ne imádkozhatnánk például a vonaton ülve vagy elalvás előtt félálomban fohászkodva); de a templomba kifejezetten azért jövünk, hogy népként együtt hódoljunk Isten előtt, csatlakozva a mennyei istentisztelethez, ahol az angyalok és a szentek sokasága áll az Úr előtt, dicsőítő éneket zengve Néki. Persze az öregek, betegek és a fáradtak részére régen is voltak ülőalkalmatosságok, de a teljesen be-bútorozott templom talán indokolatlan kényelmesség s kissé tiszteletlen benyomást kelt (gondoljunk bele, amint valaki fotelben ülve, keresztbe tett lábbal énekl a Mindenható, mindeneket teremtő és fenntartó Istennek, aki előtt a Kerubok és Szeráfok is remegve és szemeiket szárnyukkal eltakarva állnak meg: Szent vagy, szent vagy, szent vagy...).

(folyt. köv.)

Monostori Gábor

Szomszédolás

Ünnepi szezonja volt mostanában több testvér-egyházközségnek is:

Budatétény templomának Szt. István a védőszentje, augusztus 20-án tartották a búcsút, ahol megjelentek nagytétényi ünneplők is

A **budafoki** Szt. Lipót templomot a miénkkel egy időben (egy nap eltéréssel) szentelte Padányi Bíró Márton. Szeptember 7-én ünnepelték alapkövetételének 250 éves évfordulóját.

Albertfalván rendezvényekkel sűrű, háromnapos esemény a Szt. Mihály napi búcsú. A főangyalok (Mihály, Gábor és Rafael) napja szeptember 29.

A **Budafok-felsővárosi** plébánia házigazdaságával tartotta szeptemberben találkozóját a XXII. kerületi lelkészek baráti összejövetele, ahol szeretetteljes légkörben beszélgettünk, a templomban imádkoztunk, és fehér asztalnál vacsoráztunk – most a budafoki református, a rózsakerti baptista, a nagytétényi református és katolikus lelkészek. (Auqustusban a nagytétényi református parókián, júniusban nálunk volt hasonló.)

Zempléni kirándulás

Templomunk őszi kirándulását szeptember 23-án a híres borvidék lankáira szerveztük a Julianus Tours vezetésével. Uticélunk: Szerencs, Mád, Tokaj.

Kis kitérővel érkezünk Szerencsre, ahol megtekintettük a most épülő Munkás Szent József templomot. A templom plébánosa bemutatta a templombelső kialakítását és a rendkívül szép kivitelezésben elkészített fa szobrokat. Tovább haladva Szerencsen megkerestük a gótikus református templomot, amely a XIV. században épült. A templom alatti kriptában vörös márvány szarkofágban őrzik Rákóczi Zsigmond fejedelem csontjait.

Tovább utaztunk Mádra, mely Tokajhegyalja egyik nevezetes bortermő helye. A környék borait is borpalackozó üzemében palackozzák.

A programunknak megfelelően Mádon vehettünk részt szentmisén, melyet Gábor atya mutatott be számunkra, az 1525-26-ban épült gótikus stílusú templomban. A templom jelenleg felújítás alatt áll. Szentmise után a plébániára mentünk, ahol a plébános úr vendégei lehettünk a pincében kialakított bormúzeumban. Itt fogyasztottuk el borkóstolóval egybekötött ebédünket. A mádi borvidék bemutatásával ismereteink is gazdagabbak lettek.

Jó hangulatban folytattuk utunkat Tokaj városába, mely a világörökség része. Rövid túrát tettünk a Tiszaparton, megcsodáltuk a Tisza és a Bodrog összefolyását.

A hazavezető úton még a buszból csodálhattuk a zempléni szőlők lankáit.

Jó hangulatban, kellemes napot töltöttünk együtt.

Bangáné Irénke

PIROSKA ÉS FARKAS

hetek óta súgtak-búgtak, alig lehetett hozzájuk szólni.

Két különleges élményük volt a nyáron. A Szegedy Róza házban teljesen felvillanyozta a cserkészeket az idegenvezető, olyan érdekesen mesélt Kisfaludyékról, „honfibúról” és „honleányokról”. Meg arról, hogy milyen más világ, mekkora ünnep volt 200 évvel ezelőtt, amikor megjelent a gőzhajó a Balatonon.

A másik, megrázó hatás, a „Csillagok háborúja”, a jövő felől érte fantáziájukat.

Ezek után Piroska és Farkas úgy érezték, fantasztikus regényt kell írniuk. Lázasan dolgoztak a történeten, rengeteget vitakoztak a szereplőkön, gyűjtöttek adatokat, beszéltek fizikához értő nagyobbakkal. Az évnitón ötletükhöz minden barát hozzáette a magáét, teljes lett a kavarodás. Oly lassan készült el az első oldal, hogy be kellett látniuk, ezt a sci-fit már csak jövő nyáron tudják összehozni.

Egyik délután, mialatt hárman, nagymama segítségével bekötötték a rengeteg új füzetet és könyvet, Farkas elkezdte mesélni nagymamának, meddig jutottak a regényükkel:

- A történet 2255-ben kezdődik, amikor díszes asszisztenciával a primás-érsek úr celebrálja a tétényi templom felszentelésének 500. évfordulós ünnepi szentmiséjét. Egy gombostűt sem lehet leejteni a zsúfolásig megtelt templomban. Pontosabban, az új, föld alatti, 1200 ülőhelyes székesegyházban, melynek klíma- és levegőellátó rendszerét 2500 főre tervezték. Az óra délelőtt 10-et mutatott, mikor a karmester intésére felcsendült a templom híres gyermekkórusának hangja. Itt is szükséges egy kis pontosítás. Ugyanis a kezdésnél a vájt fülűek érzékelték az énekkar apró bizonytalankodását. Ezen azonban cseppet sem csodálkoztak, hiszen ilyen későn a rendes ember már javában alszik.

Nagymama gyanakodva csóválta a fejét. Piroska ezért szükségesnek is látta, hogy egy kis türelmet kérjen: - Ez egy ilyen felfordult világ, nagymama! Mindjárt meg tetszik érteni, miért.

Farkas szinte levegővétel nélkül, azonnal folytatta:

- Az érsek úr a szentbeszédében nagy lépésekben áttekintette a tétényi templom múltját. Kezdte Toldi Miklós királyával, Nagy Lajossal, akinek korában az első, gótikus templom épülhetett. Őseink ennek romjain, a török kiverése után emelték a gyönyörű kis barokk, immáron 500 éves templomot. Sokat láttak ennek falai! Megélték a Habsburg, aztán a német, később az orosz birodalom bukását! Ünnepi beszédében az érsek úr megemlékezett arról is, hogy 250 éves kora körül alaposan és igen szépen felújították kívül-belül a templomot!

- Éppen jókor végeztek ezzel a nagy munkával, mert addigra úgy kitágult a Föld felett az ózonlyuk, hogy a Nap UV és a radioaktív sugárzása már elviselhetetlenné vált. Kipusztult a növényvilág fele. Felnőtt ember nappal csak egy órát,

egy héten legfeljebb két órát tartózkodhatott a szabadban. A gazdagok a föld alá tudtak költözni, de a szegények vagy sugárbetegségben pusztultak el vagy éhenhaltak.

- A maradék emberiség belátta, hogy erőszakot tett Isten teremtett világán, s a Szentírás felé fordult, teljesen új életet kezdett. Robbanásszerűen terjedt el a felismerés: lelki, szellemi megújulásra van szükség. Vallották, hogy születéskor senki nem hoz magával a világba semmit, és a halálba sem vihetünk semmit. Bevezették az egyenvagyonúságot. Ez azt jelentette, hogy minden újszülött kap egy hatalmas pénzüsszeget, a meghaltaknak viszont mindene visszazáll az államra.

- Megfordították a munkaidő rendjét. Nappal aludtak az emberek, éjjel dolgoztak, működtek a hivatalok, iskolák, boltok, jártak a vonatok. Oázisokat csináltak, amelyeket nagyon drága, speciális, fényáteresztő ernyővel fedtek a sugárzás ellen. Még a bankvilág végén Budafok és Kőbánya lettek Budapest legelegánsabb kerületei, itt épültek a legnagyobb, legfényesebb paloták a föld alatt, s a nagytétényi ősi templom közvetlen közelébe mélyítették az új székesegyházat. Nagyritkán használták a barokk templomot is, éjféli misére és feltámadáskor.

Az utolsó mondatoknál már kezdett Farkas lendülete alább hagyni, Piroska is elégedetten dőlt hátra a székében. Nagymama rögtön tudta, hogy valahol itt fulladhatott ki a fantasztikus regény íróinak ihlete. Mikor Farkas felnézett és vett egy nagy levegőt, nagymama azonnal megszólalt:

- Nagy szerencsém van, hogy én ma élek és sétálhatok az őszi napsütésben. De azt hiszem, nektek is, mert bioszilvás gombóccal foglak kínálni benneteket, ha elpakoltátok a fűzeteket.

Koncz Endre

NAPTÁR

- Október 11.** 14:30 - Filmklub az Oratóriumban. Az angol beteg című film kerül vetítésre.
- Október 16.** 25 éve választották pápává II. János Pál-t!
- Október 18.** Kirándulás a Rám-szakadékba. Indulás 9:00-kor autókkal a Pilisbe. Túravezető a Boronkai család. Eső esetén? - majd meglátjuk...
- Október 19.** Missziós vasárnap. II. János Pál boldoggá avatja Teréz anyát.
- November 15.** Erzsébet-kenyér sütés Baba nénivel
- November 30.** Advent első vasárnapja.
- December 4-7.** Meghívást kaptunk a Miklós napi búcsúra Gyergyószentmiklósról. Autóbusssal megyünk. Még lehet jelentkezni!

KRÓNIKA

- augusztus 15.** Templombúcsúnk vendége és főcelebránsa volt egykori plébánosunk, Keszthelyi Ferenc nyugdíjas váci püspök. A szentmisét plébániakerti gulyásparti követte.
- szeptember** Elkezdődött az új hitoktatási esztendő.
- szeptember 23.** Autóbuszos kirándulás Hegyaljára.
- szeptember 27.** Vetítés a hittanos gyermekek nyári táborozásáról.
- szeptember 30.** Megkezdődött a templom lokális életveszély-elhárító statikai megerősítése

A Hírlevelet kiadja: a nagytétényi római katolikus egyházközség. Szerkesztik az erre jelentkezők, írják az egyházközség tagjai, ezért akik a lapban bármit olvasni, látni szeretnének, valamit hirdetni, felajánlani, kérni óhajtanak, vagy bármilyen ötletük van a lappal kapcsolatban, azok a következő személyeket keressék:

Szeibert András	(1225. Budapest, Batthyány u. 34.	Tel: (1) 424-0252),
Koncz Endre	(1225. Budapest, Tenkes utca 4/a.	Tel: (1) 207-5977),
Németh András	(2440. Százhalombatta, Strand utca 44.	Tel: (23) 357-195).

A plébánia leveleszekrényébe is be lehet dobni híreket, üzeneteket.

A Hírlevél megfelelő mennyiségű anyag összegyűlte után, vagy alkalomhoz kapcsolódva jelenik meg. Az újság korábbi példányai a plébánián igényelhetők.

2 oldal (1 lap) előállítási költsége mintegy 15 Ft. A költségek fedezésére adományokat elfogadunk.